

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Yönetim

İSAM, Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi

İcadiye Bağlarbaşı caddesi 38 Üsküdar 34662 İstanbul

Tel : (0 216) 474 08 50 Faks : (0 216) 474 08 74 Elektronik posta : isam@isam.org.tr

Basım, Dağıtım ve Pazarlama

Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi
Ostim OSB Mahallesi 1256. Cadde, 11 Yenimahalle / Ankara

Tel : (0 312) 354 91 31 (pbx) Faks : (0 312) 354 91 32

Elektronik posta : bilgi@tdv.com.tr

Sertifika: 48058

TÜRKİYE DİYANET VAKFI

İSLÂM
ANSİKLOPEDİSİ

CİLT 14

GELİBOLU - HADDESENÂ

Bu ciltte yer alan bazı maddelerin islamansiklopedisi.org.tr adresinde yayımlanan elektronik versiyonlarında gerçekleştirilen tashih ve güncellemelerin bir kısmı, İSAM Yönetim Kurulu'nun 05.10.2018 tarih ve 2018/13 sayılı kararı uyarınca bu baskıya da yansıtılmıştır.

Ankara 2022

(İlk basım, İstanbul 1996)

Sahibi

Türkiye Diyanet Vakfı

Başkan

Dr. Azmi ÖZCAN

Danışma Kurulu

Dr. Tayyar ALTIKULAÇ
Prof.Dr. Mustafa ÇAĞRICI
Prof.Dr. Hayreddin KARAMAN
Doç.Dr. Ahmet ÖZEL
Prof.Dr. Metin TUNCEL

Genel Sekreter

Süleyman N. AKÇEŞME

İNCELEME KURULU	Prof.Dr. Bekir TOPALOĞLU (Başkan) Prof.Dr. İsmail E. ERÜNSAL Doç.Dr. Ahmet ÖZEL
İLİM KURULU	Prof.Dr. Ömer Faruk AKÜN Dr. Tayyar ALTIKULAÇ Nihat AZAMAT Prof.Dr. Mustafa ÇAĞRICI Sargon ERDEM Prof.Dr. Feridun EMECEN Prof.Dr. Semavi EYİCE Prof.Dr. Mustafa FAYDA Prof.Dr. M. Yaşar KANDEMİR Prof.Dr. Hayreddin KARAMAN Prof.Dr. Mahmut KAYA Prof.Dr. Abdülkerim ÖZAYDIN Prof.Dr. Ahmet TOPALOĞLU Prof.Dr. Metin TUNCEL Prof.Dr. Mustafa UZUN
Madde Tesbit ve İç Kontrol	Fuat GÜNEL Kasım KIRBIYIK
TEKNİK REDAKSİYON SORUMLUSU	Prof.Dr. Ahmet TOPALOĞLU
Sekreter	Prof.Dr. Metin YURDAGÜR
İmlâ	Dr. İsa KAYAALP Doç.Dr. Muhammet YELTEN
Teknik Kontrol	Doç.Dr. Hasan AKSOY Y.Doç.Dr. Azmi BİLGİN
Bibliyografya	İzzet ÇILGIN İsmail ÖZBİLGİN Recep USLU
İndeksleme	Prof.Dr. Metin YURDAGÜR

YAYIN MÜDÜRLÜĞÜ Ahmet YILMAZ (Müdür)

Dizgi Nedim GÜNEY (Şef)
Süleyman ÖZEL
Yılmaz SAMANCI

Tashih Hüseyin Hilmi KURTULMUŞ (Şef)
Mehmet GÜNYÜZLÜ
Osman SEVİM
Abdülkadir ŞENEL

Resimleme Enis KARAKAYA / M.A. (Şef)
Ahmet AKMAN
Doç.Dr. Hüsamettin AKSU
Dr. Nebi BOZKURT
Haluk KARGI / M.A.

Çizim Oğuz KALLEK

BİLGİ İŞLEM SORUMLUSU Prof.Dr. M. Saim YEPREM

Operatörler Mustafa AFACAN
Ender BOZTÜRK
Sema DOĞAN
Mustafa DURSUN
Hüseyin KARAER
Sebile KURTULDU
Coşkun YILDIRIMTÜRK

**KÜTÜPHANE ve
DOKÜMANTASYON SORUMLUSU** Prof.Dr. İsmail E. ERÜNSAL

**KÜTÜPHANE ve
DOKÜMANTASYON MÜDÜRLÜĞÜ** Ayhan AYKUT (Müdür)

Kütüphane Recep YILMAZ (Şef)
Meliha ÇETİNÖZ
Nâgihan GÜMÜŞ
Salih SANDAL
Nedret TOPÇU
Çetin TÜYLÜ
Mehmet YILMAZ
Ali Yücel YÜRÜK
Recep DOĞRU

Satın Alma Cemil Cahit CAN (Şef)
Ekrem ARSLAN
Abdurrahman M. HACİSMAİLOĞLU

Sürelî Yayınlar ve Mübâdele Selahattin ÖZTÜRK (Şef)
Ş. Bilâl ÇAVUŞOĞLU
Ali SAVRAN

Dokümantasyon M. Birol ÜLKER (Şef)
Şevki BAYKUŞ
Cemal TOKSOY

Tezler Servisi Fatih ÇARDAKLI (Şef)

SİPARİŞ ve TAKİP MÜDÜRLÜĞÜ Ferman KARAÇAM (Müdür)
Sabahattin YENİCE (Şef)
Levent AKÇALAR
Metin ALTINOK
Ş. Memduh GÜZELER

MUHASEBE MÜDÜRLÜĞÜ Erdal İŞCAN (Müdür)
A. Savaş DEMİRAY (Şef)
Atalay ALPTEKİ
Bilal SALMAN
Mehmet ŞEVİK
Sema TEKİN

**PERSONEL ve
İDARİ İŞLER MÜDÜRLÜĞÜ** Yakup KAHRAMAN (Müdür)
M. Hanefi DİLMAÇ (Şef)
Halit ÖZÇELİK (Şef)
Aysel YALÇIN

BASIM, DAĞITIM ve PAZARLAMA Murat AYDEMİR (İşletme Müdürü)
TDV Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi Yalçın AKTAN (Matbaa ve Medya Müdürü)

MERKEZ İLİM ve REDAKSİYON KURULLARI ÜYELERİ

Cemil AKPINAR (İlimler Tarihi)	Prof.Dr. Feridun EMECEN (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Dr. Ahmet KAVAS (İslâm Ülkeleri Coğrafyası)	Dr. Mehmet Ali SARI (Tefsir)
Doç.Dr. Hasan AKSOY (Türk Dili ve Edebiyatı)	Sargon ERDEM (İslâm Sanatları / Müteferrik)	Prof.Dr. Mahmut KAYA (İlimler Tarihi, İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Doç.Dr. Muhittin SERİN (İslâm Sanatları / Hat)
Prof.Dr. Ömer Faruk AKÜN (Türk Dili ve Edebiyatı)	Y.Doç.Dr. Muhammed EROĞLU (Tefsir)	Doç.Dr. Hulûsi KILIÇ (Arap Dili ve Edebiyatı)	Dr. Mustafa SİNANOĞLU (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
Nurettin ALBAYRAK (Türk Dili ve Edebiyatı)	Dr. Mustafa ERTÜRK (Hadis)	Dr. Ferhat KOCA (Fıkıh)	Prof.Dr. Ahmet TOPALOĞLU (Türk Dili ve Edebiyatı)
Dr. Tayyar ALTIKULAÇ (Tefsir)	Prof.Dr. İsmail E. ERÜNSAL (Türk Dili ve Edebiyatı)	Dr. Ali KÖSE (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Prof.Dr. Bekir TOPALOĞLU (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
Dr. Mustafa ALTUNDAĞ (Tefsir)	Prof.Dr. Semavi EYİCE (İslâm Sanatları / Mimari)	Rıza KURTULUŞ (İslâm Ülkeleri Coğrafyası, Fars Dili ve Edebiyatı)	Doç.Dr. Tevfik Rüstü TOPUZOĞLU (Arap Dili ve Edebiyatı)
Dr. Harun ANAY (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Prof.Dr. Mustafa FAYDA (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Günay KUT (Türk Dili ve Edebiyatı)	Prof.Dr. Metin TUNCEL (İslâm Ülkeleri Coğrafyası)
Prof.Dr. M. Akif AYDIN (Fıkıh)	Prof.Dr. Ethem Ruhi FİĞLALİ (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)	Y.Doç.Dr. İlhan KUTLUER (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Y.Doç.Dr. Zülfikar TÜCCAR (Arap Dil ve Edebiyatı)
Dr. Muhammed ARUÇI (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)	Dr. Hilâl GÖRGÜN (İslâm Tarihi)	Prof.Dr. Cevdet KÜÇÜK (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Doç.Dr. Abdullah UÇMAN (Türk Dili ve Edebiyatı)
Doç.Dr. Halis AYHAN (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Dr. Tahsin GÖRGÜN (Fıkıh)	Prof.Dr. M. Orhan OKAY (Türk Dili ve Edebiyatı)	Prof.Dr. Süleyman ULUDAĞ (Tasavvuf)
Beşir AYVAZOĞLU (Türk Dili ve Edebiyatı)	Fuat GÜNEL (Dinler Tarihi)	Dr. Reşat ÖNGÖREN (Tasavvuf)	Prof.Dr. Mustafa UZUN (Türk Dili ve Edebiyatı)
Nihat AZAMAT (Tasavvuf)	Prof.Dr. Yusuf HALAÇOĞLU (Türk Tarihi ve medeniyeti)	Dr. Reşat ÖNGÖREN (Tasavvuf)	Dr. İlyas ÜZÜM (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
Prof.Dr. Ali BARDAKOĞLU (Fıkıh)	Prof.Dr. Ömer Faruk HARMAN (Dinler Tarihi)	Prof.Dr. Mustafa ÖZ (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)	Dr. Rahmi YARAN (Fıkıh)
Doç.Dr. Mustafa L. BİLGE (İslâm Ülkeleri Coğrafyası)	Prof.Dr. Ekmeleddin İHSANOĞLU (İlimler Tarihi)	Prof.Dr. Abdülkerim ÖZAYDIN (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Yusuf Şevki YAVUZ (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
Doç.Dr. İdris BOSTAN (İslâm Ülkeleri Coğrafyası)	Prof.Dr. Mehmet İPŞİRLİ (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Abdülkadir ÖZCAN (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Dr. Mustafa YAYLA (Fıkıh)
Doç.Dr. İdris BOSTAN (İslâm Ülkeleri Coğrafyası)	Âlim KAHRAMAN (Türk Dili ve Edebiyatı)	Dr. Azmi ÖZCAN (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Tahsin YAZICI (Fars Dili ve Edebiyatı)
Dr. Ş. Tufan BUZPINAR (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Dr. Cengiz KALLEK (Fıkıh)	Y.Doç.Dr. Nuri ÖZCAN (İslâm Sanatları / Mûsiki)	Dr. Ali Murat YEL (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)
Prof.Dr. Mustafa ÇAĞRICI (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Prof.Dr. M. Yaşar KANDEMİR (Hadis)	Doç.Dr. Ahmet ÖZEL (Fıkıh)	Prof.Dr. M. Saim YEPREM (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
Dr. Kürşat DEMİRCİ (Dinler Tarihi)	Prof.Dr. Mustafa KARA (Tasavvuf)	Dr. Şükrü ÖZEN (Fıkıh)	Prof.Dr. Metin YURDAGÜR (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
Doç.Dr. İsmail DURMUŞ (Arap Dili ve Edebiyatı)	Prof.Dr. Hayreddin KARAMAN (Fıkıh)	Dr. M. Sait ÖZERVARLI (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)	